

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego**

KRAJOWY STANDARD KOMPETENCJI ZAWODOWYCH

**Mechanik maszyn i urządzeń
do obróbki metali
(723304)**

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich

Publikacja opracowana w ramach projektu systemowego pn. „Rozwijanie zbioru krajowych standardów kompetencji zawodowych wymaganych przez pracodawców”. Priorytet I PO KL, Działanie 1.1

Krajowy standard kompetencji zawodowych Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali (723304)

© Copyright by Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Warszawa 2013

Kopiowanie i rozpowszechnianie może być dokonane za podaniem źródła

ISBN 978-83-7951-000-9 (całość)

ISBN 978-83-7951-220-1 (220)

Nakład 1000 egz.

Publikacja bezpłatna

Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich

00-697 Warszawa, Aleje Jerozolimskie 65/79, tel. (22) 237-00-00, fax (22) 237-00-99

e-mail: sekretariat@crzl.gov.pl <http://www.crzl.gov.pl>

Wydawnictwo Naukowe Instytutu Technologii Eksploatacji – Państwowego Instytutu Badawczego
26-600 Radom, ul. K. Pułaskiego 6/10, tel. centr. (48) 364-42-41, fax (48) 364-47-65
e-mail: instytut@itee.radom.pl <http://www.itee.radom.pl>

Spis treści

1. Dane identyfikacyjne zawodu	4
1.1. Kod, nazwa zawodu i usytuowanie zawodu w klasyfikacjach.....	4
1.2. Notka metodologiczna i autorzy.....	4
2. Opis zawodu.....	6
2.1. Synteza zawodu	6
2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania, obszary występowania zawodu	6
2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)	7
2.4. Wymagania psychofizyczne, zdrowotne, w tym przeciwwskazania do wykonywania zawodu	7
2.5. Wykształcenie i uprawnienia niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie.....	7
2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, potwierdzania/walidacji kompetencji	8
2.7. Zadania zawodowe	8
2.8. Wykaz kompetencji zawodowych	9
2.9. Relacje między kompetencjami zawodowymi a poziomem kwalifikacji w ERK/PRK	9
3. Opis kompetencji zawodowych	10
3.1. Utrzymywanie sprawności eksploatacyjnej maszyn i urządzeń do obróbki metali Kz1	10
3.2. Instalowanie i serwisowanie maszyn i urządzeń do obróbki metali Kz2	12
3.3. Kompetencje społeczne KzS	13
4. Profil kompetencji kluczowych	14
5. Słownik	15

1. Dane identyfikacyjne zawodu

1.1. Kod, nazwa zawodu i usytuowanie zawodu w klasyfikacjach

Według Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (KZiS 2010):

723304 Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali

Grupa wielka 7 – Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (w Międzynarodowej Klasyfikacji Standardów Edukacyjnych ISCED 2011 – poziom 3).

Grupa elementarna 7233 – Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych (w Międzynarodowym Standardzie Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 odpowiada grupie: 7233 Agricultural and industrial machinery mechanics and repairers).

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007):

Sekcja C. Przetwórstwo przemysłowe. Dział 33. Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń. Grupa 33.1. Naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych, maszyn i urządzeń.

1.2. Notka metodologiczna i autorzy

Opis standardu kompetencji zawodowych wykonano na podstawie: analizy źródeł (akty prawne, klasyfikacje krajowe, międzynarodowe) oraz głównie wyników badań analitycznych na 20 stanowiskach pracy w 7 przedsiębiorstwach (duże – 1, średnie – 4, małe – 1, mikro – 1, w tym produkcyjne – 6, usługowe – 1), przeprowadzonych w lutym i marcu 2013 r.

Zespół Ekspercki:

- Andrzej Śledziona – Powiatowy Zakład Aktywizacji Zawodowej w Stykowie,
- Ireneusz Wojcieszki – PPHU Max-Now w Bieliszce,
- Marek Olsza – Zespół Szkół Technicznych w Mikołowie,
- Dorota Wójcik – ekspert niezależny, Komenda Wojewódzka Policji w Radomiu.

Ewaluatorzy:

- Dariusz Jadczyk – Regionalna Organizacja Pracodawców w Częstochowie,
- Krzysztof Wójtowicz – Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o. w Kielcach.

Recenzenci:

- Włodzimierz Grochal – Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii w Kielcach,
- Igor Lange – Ministerstwo Gospodarki w Warszawie.

Komisja Branżowa (zatwierdzająca):

- Jacek Węsierski (przewodniczący) – Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników NOT w Warszawie,
- Norbert Brożek – Związek Zawodowy Inżynierów i Techników w Warszawie,
- Renata Pawłowska – Związek Pracodawców Warszawy i Mazowsza w Warszawie.

Data zatwierdzenia:

- 07.10.2013 r.

2. Opis zawodu

2.1. Synteza zawodu

Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali wykonuje prace konserwacyjne, diagnostyczne i naprawcze mające na celu prawidłową i bezpieczną eksploatację maszyn i urządzeń.

2.2. Opis pracy i sposobu jej wykonywania, miejsca, obszary występowania zawodu

Podstawowym zadaniem mechanika maszyn i urządzeń do obróbki metali jest zapewnienie utrzymania w pełnej sprawności eksploatacyjnej parku maszynowego w zakładzie. W związku z tym wykonuje zaplanowane przeglądy, konserwacje maszyn i urządzeń w określonym czasie. Na bieżąco analizuje stan techniczny maszyn i urządzeń. W przypadku wystąpienia awarii maszyny lub urządzenia diagnozuje i określa zakres naprawy. Wykonuje prace demontażowe, weryfikuje stan techniczny części, podzespołów lub zespołów, selekcionuje części, ustala technologię naprawy uszkodzonych elementów, a następnie montuje. Podczas naprawy korzysta z narzędzi, uchwytów i przyrządów montażowych oraz przyrządów dostosowanych do prac naprawczych. Korzysta również z dokumentacji techniczno-ruchowych producenta maszyn. W związku z tym powinien posiadać podstawową umiejętność czytania rysunku technicznego oraz schematów załączonych do dokumentacji techniczno-ruchowej maszyny lub urządzenia. Wykonując operacje naprawcze, może pracować na stanowisku ślusarskim, posługując się narzędziami do obróbki ręcznej lub na maszynach skrawających, stosując narzędzia skrawające. Po wykonaniu naprawy lub zainstalowaniu nowej obrabiarki na stanowisku pracy testuje maszynę lub urządzenie, utrzymując parametry zalecane przez producenta. W zależności od zakresu prac naprawczych operacje demontażu i montażu maszyny lub urządzenia wykonuje się na stanowisku pracy maszyny lub w wyspecjalizowanej komórce zakładu.

2.3. Środowisko pracy (warunki pracy, maszyny i narzędzia pracy, zagrożenia, organizacja pracy)

Miejscem pracy mechanika maszyn i urządzeń do obróbki metali jest hala produkcyjna, w której jest zainstalowana maszyna bądź urządzenie do obróbki metali lub wydzielona powierzchnia w innej części hali, gdzie będzie przeniesiona naprawiana uszkodzona maszyna lub urządzenie. W pracy mechanika maszyn i urządzeń do obróbki metali występują zagrożenia dla zdrowia spowodowane uciążliwymi warunkami pracy jak: hałas, drgania, zapylenie. Istnieje również zagrożenie porażenia prądem, rozlaniem lub (wyciekami) płynów eksploatacyjnych lub zagrożenie uderzeniem ciśnieniem sprężonego powietrza. W związku z powyższym ważne są okresowe badania środowiska pracy. Podczas prac naprawczych mechanik korzysta także z obrabiarek skrawających również stwarzających zagrożenie dla zdrowia. W związku z tym bardzo ważne jest przestrzeganie przepisów BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska. Praca w tym zawodzie może przebiegać w systemie tryzmianowym, a w większych zakładach przemysłowych jest pracą w brygadzie.

2.4. Wymagania psychofizyczne, zdrowotne, w tym przeciwwskazania do wykonywania zawodu

Wykonywanie zawodu mechanika maszyn i urządzeń do obróbki metali wymaga dokładności, spostrzegawczości oraz refleksu, sprawność narządu słuchu umożliwia ocenę pracy maszyn. Bardzo ważna jest zdolność koncentracji i podzielność uwagi. Mechanik powinien mieć uzdolnienia techniczne i manualne oraz cechować się wyobraźnią przestrzenną, dokładnością i starannością podczas wykonywania zadania (samokontrola wykonania koniecznych operacji). Powinien potrafić organizować stanowisko pracy z zachowaniem warunków bezpieczeństwa dla siebie oraz współpracowników. W wykonywaniu zadań zawodowych mechanik powinien wykazywać się samodzielnością lub umiejętnością pracy w grupie (brygadzie).

2.5. Wykształcenie i uprawnienia niezbędne do podjęcia pracy w zawodzie

Zawód mechanika maszyn i urządzeń do obróbki metali można uzyskać na drodze kształcenia w formach szkolnych i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Pracodawcy zatrudniają też w zawodzie mechanika maszyn i urządzeń do obróbki metali osoby z wykształceniem za-

sadniczym zawodowym o kierunkach związanych z przemysłem maszynowym. Możliwe jest również szkolenie praktyczne (przyuczenie) na stanowisku pracy i zdobywanie doświadczenia w trakcie pracy. Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali powinien brać udział w szkoleniach organizowanych w przedsiębiorstwie przez stowarzyszenia i inne organizacje branżowe, przez producentów maszyn i urządzeń do obróbki metali lub w wyspecjalizowanych szkołach i ośrodkach szkoleniowych.

2.6. Możliwości rozwoju zawodowego, potwierdzania/ walidacji kompetencji

Zwykle pracę zawodową rozpoczyna się na stanowisku pomocnika mechanika, następnie można awansować na mechanika lub brygadzystę w dziale remontowym. Ukończone studia wyższe w dziedzinie mechaniki dają możliwość awansu na stanowisko kierownika działu remontowego. Uzyskane w procesie pracy kompetencje zawodowe można potwierdzić, uzyskując zaświadczenia lub certyfikaty wydawane przez uprawnione instytucje branżowe. Posiadanie kompetencji w zawodzie mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali stwarza również możliwości pracy w zawodach pokrewnych z grupy 7223 Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni, np. 722303 Operator maszyn do obróbki skrawaniem, 722315 Ustawiacz maszyn do obróbki skrawaniem.

2.7. Zadania zawodowe

- Z1. Organizowanie stanowiska pracy, w tym przestrzeganie zasad BHP, ppoż., ergonomii i ochrony środowiska (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z2. Diagnostowanie lub demontowanie maszyn i urządzeń do obróbki metali (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z3. Kontrolowanie części maszyn i urządzeń do obróbki metali (niezbędne kompetencje: Kz1, KzS).
- Z4. Naprawianie zespołów, podzespołów lub części maszyn i urządzeń do obróbki metali (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z5. Montowanie maszyn i urządzeń do obróbki metali (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z6. Próbne uruchamianie maszyny i urządzenia do obróbki metali po wykonanej naprawie (niezbędne kompetencje: Kz1, Kz2, KzS).
- Z7. Testowanie maszyn i urządzeń do obróbki metali nowych lub po wykonanej naprawie (niezbędne kompetencje: Kz2, KzS).

- Z8. Konserwowanie maszyn i urządzeń do obróbki metali (niezbędne kompetencje: Kz2, KzS).
- Z9. Sprawowanie nadzoru technicznego nad pracą maszyn i urządzeń do obróbki metali we współpracy z przełożonym (niezbędne kompetencje: Kz2, KzS).

2.8. Wykaz kompetencji zawodowych

Kz1 – Utrzymywanie sprawności eksploatacyjnej maszyn i urządzeń do obróbki metali (potrzebne do wykonywania zadań: Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6).

Kz2 – Instalowanie i serwisowanie maszyn i urządzeń do obróbki metali (potrzebne do wykonywania zadań: Z1, Z4, Z5, Z6, Z7, Z8, Z9).

KzS – Kompetencje społeczne (potrzebne do wykonywania zadań: Z1÷Z9).

2.9. Relacje między kompetencjami zawodowymi a poziomem kwalifikacji w ERK/PRK

Kompetencje zawodowe potrzebne do wykonywania zadań w zawodzie sugeruje się wykorzystać do opisu kwalifikacji na **poziomie 3**, właściwym dla wykształcenia zasadniczego zawodowego w Europejskiej i Polskiej Ramie Kwalifikacji. Poziom ten jest uzasadniony miejscem usytuowania zawodu w Klasyfikacji zawodów i specjalności (grupa wielka 7 i jej odpowiednik w ISCED 2011).

Osoba wykonująca zawód mechanika maszyn i urządzeń do obróbki metali:

- 1) w zakresie wiedzy: zna fakty, zasady, procesy i pojęcia ogólne związane z wykonywaniem zadań mechanika maszyn i urządzeń do obróbki metali: zna i rozumie podstawowe fakty, pojęcia i zależności w zawodzie oraz w szerszym zakresie elementarne uwarunkowania prowadzonej działalności w branży mechanicznej;
- 2) w zakresie umiejętności: ma umiejętności wymagane do realizacji zadań i rozwiązywania problemów poprzez wybieranie podstawowych metod, narzędzi, materiałów i informacji w zakresie utrzymania sprawności eksploatacyjnej maszyn jak i instalowania i serwisowania maszyn i urządzeń do obróbki metali: potrafi wykonywać zadania według ogólnej instrukcji, w częściowo zmiennych warunkach; umie rozwiązywać typowe problemy, odbierać i formułować wypowiedzi, także bardzo proste wypowiedzi w języku obcym.

3. Opis kompetencji zawodowych

Opis kompetencji dotyczy tylko kompetencji zawodowych zdefiniowanych w badaniach na stanowiskach pracy.

Wykonanie zadań zawodowych Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz1.

3.1. Utrzymywanie sprawności eksploatacyjnej maszyn i urządzeń do obróbki metali Kz1

Wiedza – zna i rozumie podstawowe fakty, zasady, procesy, pojęcia ogólne i zależności związane z utrzymaniem sprawności eksploatacyjnej maszyn i urządzeń do obróbki metali, w szczególności zna:

- zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska;
- zasady i rodzaje połączeń stosowanych w budowie maszyn i urządzeń;
- mechanizmy i elementy maszyn i urządzeń do obróbki metali;
- napędy i sterowanie hydrauliczne, pneumatyczne i elektryczne;
- zasady czytania rysunku technicznego i dokumentacji eksploatacyjnej maszyn i urządzeń do obróbki metali;
- zasady obróbki ręcznej i maszynowej;
- metody dokonywania bieżącej analizy stanu technicznego maszyn i urządzeń;
- procesy zachodzące podczas eksploatacji maszyn i urządzeń do obróbki metali;

Umiejętności – wykonuje niezbyt trudne zadania według określonej instrukcji w częściowo zmiennych warunkach pracy, w zakresie utrzymania sprawności eksploatacyjnej maszyn i urządzeń do obróbki metali, w szczególności potrafi:

- przestrzegać zasad BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska;
- stosować rodzaje połączeń w budowie maszyn i urządzeń;
- rozróżniać budowę mechanizmów i elementów konstrukcyjnych w budowie maszyn i urządzeń;
- identyfikować zastosowanie w budowie maszyn i urządzeń napędów hydraulicznych, pneumatycznych i elektrycznych;
- czytać rysunek techniczny i wyjaśniać proste schematy działania;
- dobierać metody bieżącej analizy stanu technicznego maszyn i urządzeń;
- dobierać obróbkę ręczną i maszynową podczas wykonywania prac naprawczych;
- ustalać proces technologiczny

- ogólne zasady projektowania procesów technologicznych demontażu i montażu;
 - metody demontażu i montażu stosowane w procesie naprawy maszyn i urządzeń;
 - zasady operacji pomocniczych występujących w procesie demontażu i montażu (np.: mycie części, dopasowanie elementów, wyważanie);
 - rodzaje narzędzi, pomocy specjalnych, przyrządów pomiarowych oraz aparaturę diagnostyczną w pracach demontażu i montażu maszyn i urządzeń do obróbki metalu;
 - sposoby konserwacji maszyn i urządzeń do obróbki metali.
- demontażu i montażu maszyn i urządzeń;
 - naprawiać maszyny lub urządzenia z użyciem narzędzi do obróbki ręcznej oraz maszyny nowej;
 - naprawiać maszyny i urządzenia z zastosowaniem przyrządów pomiarowych oraz aparatury diagnostycznej;
 - monitorować zużycie maszyn i urządzeń podczas ich eksploatacji;
 - dobierać proces technologiczny operacji demontażu i montażu maszyn i urządzeń;
 - wykonywać operacje pomocnicze takie, jak: mycie części, dopasowanie elementów maszyn, zastosowanie kompensacji, dopasowanie elementów współpracujących, dobór olejów i smarów lub ich zamienników;
 - wykonywać selekcję części lub mechanizmów maszyn i urządzeń (do złomowania, naprawy lub wymiany i zastąpienia ich zamiennikami);
 - oceniać wykonanie naprawy maszyny lub urządzenia;
 - rozpoznawać rodzaje korozji oraz dobierać sposoby konserwacji maszyn i urządzeń do obróbki metali.

Wykonanie zadań zawodowych Z1, Z4, Z5, Z6, Z7, Z8, Z9 wymaga posiadania kompetencji zawodowej Kz2.

3.2. Instalowanie i serwisowanie maszyn i urządzeń do obróbki metali Kz2

Wiedza – zna i rozumie podstawowe fakty, zasady, procesy, pojęcia ogólne i zależności związane z instalowaniem i serwisowaniem maszyn i urządzeń do obróbki metali, w szczególności zna:

- zasady i przepisy BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska;
- zastosowane rozwiązania konstrukcyjne w budowie maszyn i urządzenia oraz ich parametry eksploatacyjne ustalone przez producenta;
- zasady pozyskiwania potrzebnych informacji z dokumentacji techniczno-ruchowej maszyny lub urządzenia koniecznych do ustalenia przebiegu eksploatacji i dokonywania przeglądów;
- instrukcję instalacji nowej maszyny i urządzenia na stanowisku pracy;
- procedury dokonywania regulacji i pierwszego uruchomienia maszyny lub urządzenia na stanowisku pracy;
- instrukcję konserwacji i smarowania maszyn lub urządzeń.

Umiejętności – wykonuje niezbyt proste zadania według określonej instrukcji w częściowo zmiennych warunkach pracy, w zakresie instalowania i serwisowania maszyn i urządzeń do obróbki metali w szczególności potrafi:

- przestrzegać zasad BHP, ochrony ppoż., ergonomii i ochrony środowiska;
- wyszukiwać w dokumentacji techniczno-ruchowej maszyn i urządzeń podstawowe parametry eksploatacyjne ustalone przez producenta;
- wykonywać konserwację maszyn i urządzeń oraz uzupełniać płyny eksploatacyjne;
- wykonywać próbne uruchamianie zainstalowanej maszyny lub urządzenia;
- zabezpieczać dokumentację techniczno-ruchową maszyny i urządzenia;
- zagospodarować części zamienne, płyny eksploatacyjne i inne materiały dostarczone przez producenta maszyn i urządzeń.

Wykonanie wszystkich zidentyfikowanych w standardzie zadań zawodowych wymaga posiadania kompetencji społecznych KzS.

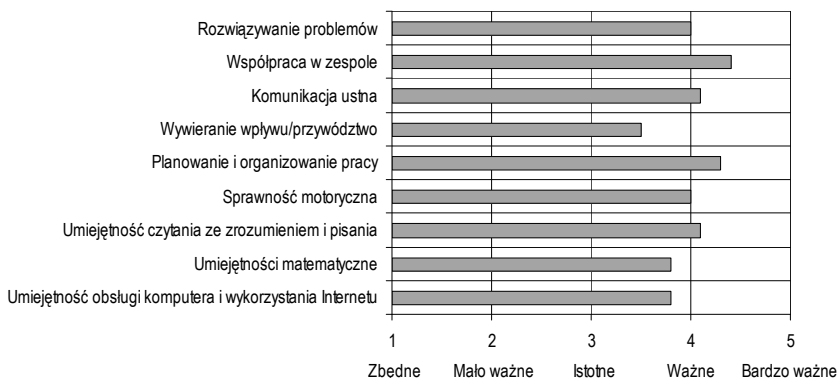
3.3. Kompetencje społeczne KzS:

- ponosi odpowiedzialność za realizację zadań związanych z naprawą maszyn i urządzeń do obróbki metali,
- dostosowuje zachowanie do okoliczności w środowisku pracy, w którym pracuje mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali,
- pracuje częściowo samodzielnie i podejmuje współpracę w zorganizowanych warunkach w dziale remontowo-naprawczym, w którym pracuje,
- potrafi oceniać swoje działania wykonywane w ramach współpracy zespołowej oraz przyjmować odpowiedzialność za ich skutki i wpływ na życie i zdrowie ludzkie.

4. Profil kompetencji kluczowych

Ocenę ważności kompetencji kluczowych dla zawodu mechanika maszyn i urządzeń do obróbki metali przedstawia rys. 1.

Wykaz kompetencji kluczowych opracowano na podstawie wykazu stosowanego w Międzynarodowym Badaniu Kompetencji Osób Dorosłych – projekt PIAAC (OECD).

Rys. 1. Profil kompetencji kluczowych dla zawodu 723304 Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali

5. Słownik

Zawód	– zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji i kompetencji (wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów.
Specjalność	– jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy) wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.
Zadanie zawodowe	– logiczny wycinek lub etap pracy w ramach zawodu o wyraźnie określonym początku i końcu, wyodrębniony ze względu na rodzaj lub sposób wykonywania czynności zawodowych powiązanych jednym celem, kończący się produktem, usługą lub decyzją.
Kompetencje zawodowe	– wszystko to, co pracownik wie, rozumie i potrafi wykonać, odpowiednio do sytuacji w miejscu pracy. Opisywane są trzema zbiorami: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.
Wiedza	– zbiór opisów faktów, zasad, teorii i praktyk przyswojonych w procesie uczenia się, odnoszących się do dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Umiejętności	– zdolność wykonywania zadań i rozwiązywania problemów właściwych dla dziedziny uczenia się lub działalności zawodowej.
Kompetencje społeczne	– zdolność autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym oraz kształtowania własnego rozwoju, z uwzględnieniem kontekstu etycznego.
Kompetencje kluczowe	– wiedza, umiejętności i postawy odpowiednie do sytuacji, niezbędne do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia.
Standard kompetencji zawodowych	– norma opisująca kompetencje zawodowe konieczne do wykonywania zadań zawodowych wchodzących w skład zawodu, akceptowana przez przedstawicieli organizacji zawodowych i branżowych, pracodawców, pracobiorców i innych kluczowych partnerów społecznych.
Kwalifikacja	– zestaw efektów uczenia się (zasób wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych), których osiągnięcie zostało formalnie potwierdzone przez uprawnioną instytucję.
Europejska Rama Kwalifikacji	– przyjęta w Unii Europejskiej struktura i opis poziomów kwalifikacji, umożliwiający porównywanie kwalifikacji uzyskiwanych w różnych krajach. W Europejskiej Ramie Kwalifikacji wyróżniono 8 poziomów kwalifikacji opisywanych za pomocą efektów uczenia się; stanowią one układ odniesienia krajowych ram kwalifikacji.
Polska Rama Kwalifikacji	– opis hierarchii poziomów kwalifikacji wpisywanych do zintegrowanego rejestru kwalifikacji w Polsce.
Krajowy System Kwalifikacji	– ogół rozwiązań służących ustanawianiu i nadawaniu kwalifikacji (potwierdzaniu efektów uczenia się) oraz zapewnianiu ich jakości.